

5. M17 contemporary art center. *M17 Contemporary Art Center*. URL: <https://m17.kiev.ua/> (date of access: 06.03.2025).

6. Obrist Hans Ulrich. *A brief history of curating*. New York : Letzigraben, Zurich, 2008. 243 p.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-545-7-12>

THE DEVELOPMENT OF CONTEMPORARY ART

РОЗВИТОК СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА

Tarasyuk I. I.

*Lecturer of Painting, Master
of Industrial Trainin
Khmelnysky Higher Vocational
School № 25
Khmelnitskyi, Ukraine*

Тарасюк І. І.

*викладач живопису, майстер
виробничого навчання
Вище професійне училище № 25
м. Хмельницького
м. Хмельницький, Україна*

Сучасне мистецтво відповідає соціальним вимогам часу, розвивалося від популяризації масової культури в поєднанні з політикою, надаючи перевагу ідеї.

Воно має не лише візуальне вираження, а є експериментальним, дослідницьким, а також засобом комунікації. На сьогодні художники з різних куточків світу безмірно отримують доступ до світових течій, стилів, тенденцій та технік. Впливи модних тенденцій митців змушують адаптуватися під ринок. На фоні цих глобальних трендів можуть губитися художні стилі. Уніфікація культури та комерційна поп-культура витісняє традиційне мистецтво. Елементи традиційності можуть бути використаними без розуміння їхнього значення, що свідчить про поверхнєве відображення знань глибокої культурної символіки. Іноді це здається викликом тоничності, як використання в комерційних цілях культурної спадщини. Україна в умовах глобалізації мистецтва починає активно інтегруватися, зберігаючи власну ідентичність у світовому культурному просторі.

Основні риси сучасної художньої практики:

1. Концептуальне мистецтво – це напрям сучасного мистецтва, де не техніка, не естетика, а власне ідея грає головну роль. Концептуальний живопис в Україні активно розвивають художники, використовуючи цей напрям для дослідження ідентичності, історії, війни. Концептуальний живопис – це спосіб мислення, який зводить до участі аналізу та

розшифрування мистецького діалогу. Візуальна культура стає засобом комунікації, дослідження суспільства та критики. Художники концептуального живопису працюють у поєднанні класичного живопису із сучасною іронією та постмодерністськими цитатами [5].

Концептуальне мистецтво прийшло до нас у 20 столітті, одним із засновників та беззаперечним лідером цього мистецтва є німецький художник Йозеф Бойс. Впливовий німецький художник, скульптор, теоретик та викладач мистецтва став культовою фігурою в сучасному мистецтві. Він працював у напрямі «неодадаїзм» та «концептуалізм» у сфері живопису, перформансу, інсталяції [3]. Мав філософське та геополітичне мислення, розробивши ідею: «Тисяча дубів і базальтова брила», коли він хотів садити дуби і ставити біля них базальтовий камінь повздож кількох сотень кілометрів. Він мав своїх учнів та послідовників, які створюють власні ідеї у цьому напрямі.

2. Мультимедійність – поєднання живопису, фотографії, відео та цифрових технологій.

3. Інтерактивність – глядач отримавши імпульс, колір, ідею стає частиною мистецького процесу.

4. Соціальна ангажованість – порушення прав людини, екологічних тем, ідентичності, війни.

5. Локальність, глобалізація – творці переймаються національними та світовими подіями.

Основні напрями сучасного мистецтва:

1. Візуальне мистецтво:

- відмова від традиційності – абстрактний живопис та графіка, до прикладу роботи художника Герхарда Ріхтера.

- цифрове мистецтво (digital art) – роботи виконанні за допомогою планшета, NFT.

- гіперреалізм, фотореалізм – деталізація в роботі.

2. Інсталяція, просторові композиції, поєднані будь-якими матеріалами, відео та звуком. Наприклад, роботи Павла Макова, Олафура Еліассона.

3. Перформанс, де тіло художника стає частиною твору, наприклад, відомі митці: Оксана Чепелик, Марина Абрамович.

4. Вуличне мистецтво, мурали. Стріт-арт популярне мистецтво в Україні.

5. Екологічне мистецтво, біо-арт, де використовуються живі матеріали, наприклад: вирощування скульптур з грибів, картина, що змінюється під дією бактерій.

6. Соціально-критичне мистецтво – розглядає політичні, екологічні та феміністичні проблеми. Українські митці: Олександр Ройбурд, Алевтина Казідзе.

Під час війни мистецтво України стало активним та політизованим. Відкриваються нові імена:

- Нікіта Кадан, працює з політичному мистецтвом.
- Жанна Кадірова, працює зі скульптурою та мозаїкою.
- Василь Цагалов, працює над концептуальним живописом.
- Павло Маков в графіці та інсталяцією.

Простори та галереї, які працюють з сучасним мистецтвом: Львівський палац мистецтв, Мистецький Арсенал у Києві, PinchukArtCentre у Києві.

Отже, сучасна художня практика – складний процес співпраці мистецтва з глядачем, суспільством і технологіями. Вона немає меж між жанрами і дає нам можливість побачити інший світ в іншому вимірі.

Література:

1. Концептуальність сучасного мистецтва [Відео] YouTube. 2023. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=f8MetD0lh1A> (Дата звернення: 10.03.2025)/
2. Соня Делоне: українська художниця, яка змінила світове мистецтво. Facebook. URL: <https://www.facebook.com/share/r/1A8jmvneWE/> (Дата звернення: 10.03.2025).
3. Сучасне мистецтво: як його зрозуміти і навіщо. Лекція. [Відео] YouTube. 2023. URL: <https://www.youtube.com/live/7WbAg7Y-Ugw?si=MjjmHfPaukGtID7w> (Дата звернення: 11.03.2025).
4. Сучасне українське мистецтво: концепти, стратегії, візуальні практики : збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (11–12 листопада 2021 року). Черкаси : [ФОП Гордієнко], 2021. 120 с.
5. Як розібратися в сучасному мистецтві [Відео] YouTube. 2023. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=sOU5m7OFYrc> (Дата звернення: 11.03.2025).